

## Nationaal Coördinator Groningen

> Retouradres Postbus 3006 9701 DA Groningen

Stuurgroep aanpak Scholen in het aardbevingsgebied  
T.a.v. wethouder B. Schollema  
Postbus 25  
9919 ZG LOPPERSUM

**Nationaal Coördinator  
Groningen**

**Bezoekadres**  
Waagstraat 1  
9712 JX Groningen

**Postadres**  
Postbus 3006  
9701 DA Groningen

**Behandeld door**  
J.G.M. Alders  
T 088 041 4445  
h.alders@nationaalcoordinatorgr  
oningen.nl

Datum 8 september 2015  
Betreft versterkingsmaatregelen scholen

**Ons kenmerk**  
NCG / 15125379

**Uw kenmerk**

**Bijlage(n)**

Aan de leden van de stuurgroep 'Aanpak scholen in het aardbevingsgebied'

Op 2 september jl. heeft een overleg plaatsgevonden met uw voorzitter wethouder Schollema en burgemeester Bakker en wethouder van Dijk van de gemeente Bedum over de aanpak van de scholen in de gemeente Bedum. Over de situatie in Bedum heb ik tevens op 6 augustus gesproken met wethouder van Dijk. In het gesprek op 2 september zijn drie zaken aan de orde geweest: de aanpak van de scholen in Bedum in relatie tot de aanpak van de scholen in andere betrokken gemeenten in het gehele gebied, de aanpak van de scholen in Bedum en de mogelijkheid voor het opzetten van een trainingsprogramma voor schoolkinderen 'wat te doen bij een beving'?

In deze brief schets ik mijn bevindingen ten aanzien van deze drie onderwerpen en de uitkomst van ons gesprek.

### **1. Regionale aanpak scholen**

In elf van de twaalf gemeenten waar aardbevingen van invloed zijn op schoolgebouwen en een mogelijke aanwezige onderwijstransitie van invloed is op het aantal scholen wordt sinds het begin van dit jaar intensief samengewerkt. Op de voorliggende vragen die in de verschillende gemeenten overeenkomsten vertonen, wordt samen met gemeenten, scholen en kinderopvang naar oplossingen en antwoorden gezocht. In een overkoepelende stuurgroep wordt gepoogd de snelheidsverschillen en visieverschillen samen te brengen tot eenduidige projecten.

Tijdens het overleg hebben we gesproken over de aanpak van de scholen in Bedum in relatie tot de aanpak van de scholen in de het totale gebied. Wethouder Schollema, voorzitter van de stuurgroep 'Aanpak scholen in het aardbevingsgebied' heeft daar toegelicht dat de aanpak in Bedum aansluit bij de aanpak van scholen in andere gemeenten. Ter toelichting ga ik in deze brief nader in op de werkwijze in de gemeente Bedum. Een eenduidige aanpak van de scholen vind ik van belang, evenals duidelijke communicatie hierover naar de

ouders/verzorgers van de leerlingen en de schoolbesturen. Ik verzoek u daarom om deze brief ook te doen toekomen aan de schoolbesturen van alle betrokken scholen en hen te verzoeken de directeurs van de betreffende scholen in het gebied te informeren.

## **2.Aanpak van de scholen in de gemeente Bedum**

Ik heb kennis genomen van de vier rapporten (CBS De Regenboog, GBS De Horizon en Katholieke Daltonschool Sint Walfridus, allen in Bedum, en CBS De Haven in Onderdendam) van de inmiddels geïnspecteerde scholen. De rapporten beschrijven in de eerste plaats of er sprake is van Hoog Risicovolle Bouw Elementen (HRBE's) en als deze zijn aangetroffen welke stappen gezet zijn (verstevenen, verwijderen e.d.). Het rapport over de Sint Walfridus school meldt dat deze niet zijn aangetroffen en dat daarom het gebouw geen directe veiligheidsrisico's bij aardbevingen heeft. Uit de andere rapporten blijkt dat er in een aantal gevallen wel sprake is van verhoogd risico en die rapporten laten ook zien dat er maatregelen zijn getroffen.

### *Versterkingsmaatregelen*

De rapporten staan vervolgens stil bij de vraag of er sprake dient te zijn van versterkingsmaatregelen. Bij het ontwerpen daarvan is de Ontwerp Nederlandse Praktijk Richtlijnen NPR 9998:2015 gehanteerd in combinatie met het advies van de stuurgroep NPR over aardbevingsbestendig bouwen. Nadat dus in de eerste beoordeling niet is vastgesteld dat het gaat om een "bouwval" die niet geschikt zou zijn om deze functie uit te oefenen en vervolgens – waar nodig - de hoog risico elementen zijn aangepakt, gaat het nu om de vraag van versterken.

De conclusie van het rapport, tegen de achtergrond van de NPR en het advies van de stuurgroep NPR, kan zo worden gelezen dat het gebouw niet voldoet aan de norm van 10-4 en dat aanvullende maatregelen nodig zijn, overeenkomstig het advies van de stuurgroep. Deze aanvullende maatregelen zorgen ervoor dat het gebouw van de Sint Walfridus school voldoet aan de huidige versie van de NPR in combinatie met het advies van de stuurgroep NPR over aardbevingsbestendig bouwen.

### *Hanteren van gepubliceerde normen*

Het moge duidelijk zijn dat er geen sprake is van het hanteren van andere normen dan die tot nu toe zijn gepubliceerd. Overwegingen die te maken hebben met mogelijk nieuwe inzichten, zijn hierbij buiten beschouwing gebleven. De stand van de kennis is uitgangspunt. Indien er nieuwe gegevens zijn worden die op nieuwe situaties toegepast. De meest recente rapporten duiden er op dat de nieuwste inzichten consequenties kunnen hebben voor de aanpak tot nu toe. Ik hanteer daarbij echter de lijn dat slechts die normen die als zodanig zijn gepubliceerd kunnen worden gehanteerd bij het beoordelen en prioriteren van situaties. Als in het najaar geconcludeerd kan worden dat de nieuwe inzichten het rechtvaardigen om te komen tot een aangepaste aanpak en normstelling, dan

moet dat ook als zodanig worden vastgesteld. Tot dat moment geldt het huidige regiem.

Waar de hoog risico elementen te maken hebben met direct risico- waarbij onmiddellijke actie geboden is – kan er geen misverstand over bestaan dat de aanbevolen versterkingsmaatregelen ook binnen afzienbare termijn gerealiseerd moeten worden.

In het kader van de aanpak van de aardbevingsproblematiek is er door de betrokken gemeenten bewust voor gekozen om met voorrang de huisvesting van scholen in het aardbevingsgebied tegen het licht te houden. De voorliggende rapporten zijn in dat kader tot stand gekomen. In de aanpak is voorzien in vier opeenvolgende stappen: 1. bouwkundige inspectie; 2. aanpak van risicovolle onderdelen; 3. analyse en maatregelen pakket bouwkundig versterken; 4. uitvoeren.

Bij het bepalen van maatregelen die verder gaan dan het directe veiligheidsrisico, moeten ook de positie van de school, de ontwikkelingen van de leerlingenaantallen e.d. in beschouwing worden genomen. Er zal ook aandacht moeten zijn voor onderwijsinhoudelijke argumenten. In die samenhang is het gesprek met schoolbesturen en gemeentebesturen te voeren over de gewenste toekomstige huisvestingssituatie.

#### *Tijdschema aanpak Bedum*

Uitgaande van de aanpak waarin de directe hoog-risico-elementen direct worden aangepakt ontstaat zo de ruimte om tot een integrale aanpak te komen. Daarbij geldt dat dit met de nodige urgentie wordt aangepakt. Verwacht mag worden dat binnen 6 maanden een plan van aanpak voor de huisvesting van de scholen in de gemeente Bedum op tafel ligt en binnen een termijn van 3 jaar de nieuwe aardbevingsbestendige huisvestingssituatie een feit is (inclusief nieuwbouw). Een dergelijke planning veronderstelt een zeer ambitieuze aanpak, maar dat is in de gegeven omstandigheden wel geboden. Wethouder van Dijk heeft aangegeven dat hij het vorenstaande tijdschema voor ogen heeft.

In het eerste advies van de commissie Meijdam (23 juni 2015) wordt hierover het volgende gesteld: "Beschouw de norm van 10-4 als een grenswaarde. Veiligheidsrisico's onder dat niveau dienen met voorrang te worden aangepakt. De termijn waarbinnen maatregelen worden getroffen, beschouwt de commissie als onderdeel van de beleidsruimte van de verantwoordelijke overheden en van de ruimte van de Nationaal Coördinator, waarbij het uitgangspunt moet zijn dat prioriteiten worden gesteld op basis van de veiligheidsrisico's. In de bouwwereld is het gebruikelijk hiervoor een termijn van vijf jaar te hanteren."

#### *Conclusie aanpak Bedum*

Uitgaande van de opgestelde rapporten over de scholen in Bedum en de aanpak Bouwkundig versterken van schoolgebouwen in het Gronings gaswinningsgebied kan ik vaststellen dat inderdaad prioriteit is gegeven aan het opheffen van hoog

risico situaties. Gegeven de bijzondere omstandigheid van het gebouw van de Regenboog worden aanvullende maatregelen direct uitgevoerd.

Vastgesteld kan worden dat de gemeente Bedum, samen met de overige gemeenten in het aardbevingsgebied, in actie is gekomen. Op grond van de onderzoeken zijn direct de maatregelen zijn genomen die te maken hebben met hoog risico (op grond waarvan geconcludeerd wordt dat het gebouw geen directe veiligheidsrisico's meer heeft bij aardbevingen). Vervolgens gaat nu gewerkt worden aan een versterkingsopgave van de onderwijshuisvesting die binnen afzienbare termijn geëffectueerd kan worden (uitgaande van de aanbeveling van de commissie Meijdam).

Ik kan mij vinden in de aanpak van de gemeente Bedum, die in lijn is met de aanpak in het gehele gebied. In de gevoerde gesprekken heb ik geen situatie aangetroffen van het bagatelliseren van de veiligheid van de kinderen. Ik stel vast dat met grote betrokkenheid onderzoeken worden gedaan, stappen worden gezet en dat men zich bewust is dat een meer structurele aanpak geboden is en wel binnen een zeer korte tijd.

### ***3.Trainingsprogramma scholen***

Wij hebben op 2 september gesproken over de ontwikkeling van een training voor schoolkinderen waarin onder meer aandacht is voor een handleiding 'wat te doen bij een aardbeving'. Verschillende partijen hebben aangegeven behoefte te hebben aan een degelijke training. Ik stel voor om samen met een vertegenwoordiger van uw stuurgroep en de NCG hierover in gesprek te gaan met de Veiligheidsregio Groningen om een dergelijk programma tot stand te brengen.

Hoogachtend,

Hans Alders  
Nationaal Coördinator Groningen